

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJE TEKI

XIII. évfolyam
3737. szám
4 oldal,
20 bani
1957,
március 2,
szombat

Lapunk tartalmából

— Teremtünk jó munkakörülményeket üzemekben — A számlázás néhány kérdése a gépjárat központban (2. old.)
— A betegek számainak kívánsága: alkalmi megállót a Poliklinika elé (2. old.)
— Kéréspártulajdonosok figyelmébe (2. old.)

— Testnevelés és sport (2. old.)
— Az USA beavatkozási politikájának vitája az ENSZ előtt — Atanase Joja felszólalása (3. old.)
— A MSZMP ideiglenes Központi Vezetőségének határozata az időszaki feladatokról és szervezeti kérdésekről (3. old.)
— Szombati — Szombati (4. old.)

A felvásárlási terv teljesítéséért

A munkás-paraszt szövetség elmélyítésében nagyfontosságú feladat hárul a felvásárlási és a felvásárlási szövetkezetekre. Ha a rajoni szövetkezetek szövetségének vezetőségénél ilyen irányban érdeklődünk, azt a választ kapnánk, hogy tavaly a városi munkások jóval nagyobb mennyiségű ipari terméket küldtek a falvakba, mint az előző évek folyamán, ugyanakkor a dolgozó parasztlak is jelentős mennyiségű zöldséget, gabonát, állati terméket küldtek a városnak. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a rajoni szövetkezetek szövetsége keretében tevékenykedő AGEVACOOP tojásból, szárnyasból, mézből, gyümölcsből, stb. összesítve 150 százalékkal teljesítette felvásárlási tervét, míg a globális tervet értékben 80 százalékkal valósította meg. Mindamellett, hogy a globális értéket nem teljesítették száz százalékkal, a felvásárlott termények jóval felülmúlták az 1955. évben elért megvalósításokat.

Tavaly az AGEVACOOP vezetősége tervfeladatának teljesítéséért számos gyakorlati intézkedést hozott. Először is alaposan előkészítették az AGEVACOOP terepen tevékenykedő dolgozókat. Ezek, a közszövetkezetek munkaközösségeivel együtt, lakóházakban keresték fel a dolgozó parasztokat, de főként a szövetkezetek tagjainál tettek látogatásokat. Meggyőzték a termelőket arról, hogy terményfeladásukat, mint például búzát, kukoricát, tojást, szárnyast, zöldségféléket a szövetkezet útján értékesítsék. A szövetkezetek alnökei, felvásárlói és alkalmazottai meggyőző munkájukkal igyekeztek különböző jól bevált módszereket alkalmazni. Megkérdezték a dolgozó parasztoktól, hogy milyen ipari cikkekre van szükségük. A kért árucikkeket feljegyezték és a szövetkezet vezetősége a rajoni szövetség segítségével beszerzte, majd a vásárlók rendelkezésére bocsátotta. A felvásárlás kérsére nagyszámú került eladásra Vesta-kállya, szőnyeg, plüsskendő, gumicsizma és más olyan ipari cikk, amely nem minden alkalommal található a szövetkezetek üzleteiben. A termelők, a szövetkezetek tagjai, látva az irántuk tanúsított gondoskodást, mind nagyobb bizalommal fordultak a szövetkezetek vezetőihez, s terményfeladásukat is nagyobb kedveléssel értékelték a felvásárló szerveknek.

A fű feladatának teljesítéséért az AGEVACOOP a közszövetkezetek útján szerződést kötött a termelőkkel: 100 hektáron zöldségtermesztésre, körülbelül 40.000 darab szárnyas hizlalására, 2000 kiló juhgyapjú és 1800 kiló méz átadására. A terményeket, az állati termékeket és a zöldségféléket a szerződésben előírt időpontoknak megfelelően átvették. Ez egyrészt az AGEVACOOP vezetősége jó munkaszervezését, míg másrészt a termelők felelősségérzetét dicséri. A termelők a szerződéseket követően kedvezményben részesültek. Az árucikerekről megkapták a különféle ipari cikkeket vásárolhattak, az Állami Bankból pedig kölcsönöket kaptak.

A felvásárlási munkában az elmúlt év folyamán az újmándi szövetkezet járt az élen. Gantner Simon szövetkezeti alelnök eredményes munkája nyomán nagymennyiségű cukorborsót, zöldbabot, dinnyét, paradicsomot, szilvát, zöldségféléket vásároltak fel és juttatták a városba. Tervüket 200 százalékkal teljesítették, ezért elnyerték az élenjáró szövetkezet zászlóját. Hasonlóképpen szép eredményeket értek el a kurtosi, mácsai, vladimirescui szövetkezetek is.

Az AGEVACOOP felvásárlási tervfeladatának teljesítéséhez nagymértékben hozzájárultak a mezőgazdasági szocialista egységei. A vingai kollektív gazdaság például 178.441 lej, a majláti 56.000 lej, az Andrei Saguna-i 45.000 lej, a kurtosi 105.000 lej, a Tisa Noua-i 40.000 lej, míg a szépfalui kollektív gazdaság 42.000 lej értékben adott el terményfeladásból a szövetkezetek felvásárló egységének. Az említett kollektív gazdaságok az átadott termény után egy-egy tehérgépkocsit vásárolhattak. A szövetkezeti tagok közül a terményfeladásért értékesítésben Katona András (Vinga), Dupa Ioan (Pankota), Serb Simion, Cos Petru és mások jártak az élen.

Pártunk Központi Vezetősége 1956. december 27—29-i plenáris ülésén hozott határozat újabb feladatok elé állította a rajoni és közszövetkezeteket. Az AGEVACOOP arad-rajoni vezetősége felmérte a határozat jelentőségét és intézkedett, hogy gyakorlati megvalósításához eredményesen hozzájárulhasson. A zöldségtermesztési szerződés-kötési tervet még az év kezdetén felosztották a közszövetkezetek között. Ezt a tervet február elején kétszeresen emelték, vagyis kétszázharminchat hektárra növelték. A tavalyihoz viszonyítva tehát 136 százalékkal haladt meg a zöldségtermesztési szerződés-kötési tervet. A gabona és az állati termékek felvásárlási tervét ugyancsak felosztották a szövetkezetek között. A terv felosztásánál szem előtt tartották az egyes közszövetkezetek gazdasági erejét és azt, hogy a parasztlak milyen növénytermesztéssel foglalkoznak a legeredményesebben.

Az AGEVACOOP vezetősége már most gondoskodott arról, hogy a terményátviteli raktárakat késedelem nélkül elkészítsék a felvásárlási időnyire, vagyis a zöldségfélék átvételére. Gondoskodtak arról is, hogy a termelők, a szerződés-kötéseknél megfelelően, az Állami Banktól idejében megkapják az előlegeket.

A közszövetkezetek a dolgozó parasztlak soraiban népszerűsítik a minisztertanács 1957-es zöldségtermesztésre vonatkozó határozatát. A termelőknek tudomásra hozzák, hogy a zöldségtermesztésre, vagy pedig gyümölcsátdúsításra szerződött területek után (egy évre kötött szerződések esetén) 25 százalékos, (több évre kötött szerződések esetén) 40 százalékos adócsökkentési kedvezményben részesülnek.

Az AGEVACOOP vezetőségének szilárd elhatározása, hogy a közszövetkezetek végrehajtó bizottságai, a pártalapszervezetek és a mezőgazdasági szocialista egységek vezetőinek segítségével az RMP Központi Vezetőség plenáris ülése célkitűzéseinek valóra váltásáért, felvásárlási tervfeladatát teljesíti.

„Fél százalékkal csökkentjük a fajlagos anyagfogyasztást”

Válasz a Sinaia-i I. C. Frimu üzem felhívására

A Vörös Triló kölszövött-áruháza dolgozói is az első között választották a Sinaia-i I. C. Frimu fémipari üzem országos versenyfelhívására. A termelési értekezleten megbeszéltek az anyagfogyasztás és a szervezési intézkedések bevezetésének lehetőségeit és arra a végkövetkeztetésre jutottak, hogy megvan minden feltétele az előirányzatnál is nagyobb százalékarányú önköltségcsökkentésnek. Így például az anyagfogyasztások egyszerű felhasználása és értékesítése révén lehetővé vált az üzemben, hogy a fajlagos anyagfogyasztást fél százalékkal csökkentsék, ami évi 120.000 lej megtakarítást jelent. A költő-áru konfekció osztály a városi textilgyárral vászon-

hulladékait használja fel a zsebezéshez, így 130.000 lej megtakarítást ér el. Ez semmivel sem rontja a gyártmányok minőségét. A termelési költség csökkentésére az első három hónapban három körkötő-gépet szerelnek fel, amellyel 100.000 lej megtakarítást nyernek. Takarékoskodik a vállalat az üzemek és is, hogy a szálcsévező- és keményítő osztály éjszakai váltását megszüntessék: ez mintegy 15.000 lej évi megtakarítást eredményez.

A többi szervezési intézkedés, amelyet a közeljövőben fognak bevezetni az üzemben, összesen 402.000 lej jelent a Vörös Triló üzemnek.

Tevékeny nőbizottság

A November 7 gyár nőbizottságából Grosan Ecaterina, Docmanov Victoria, Szabó Erzsébet és Bank Erzsébet gazdag műsort állítottak össze március 8 fogadására. Az elmúlt napokban a gyár művészbrigádja, más kultúregyesültekkel együttműködve, sikerült előadást rendezett. Az előadáson csaknem 500 néző jelent meg.

Az üzem gyermekotthonában Maris Florica és Savinescu Natalia tanárnők szorgalmasan oktatják a gyermekeket. Ugyanis a Nők Nemzeti Napján az otthon gyermekei művészi műsorral köszöntik a gyárban dolgozó édesanyjákat.

A 91. számú élelmiszerüzletben

A 91. számú Alimentara üzletben fiatal leányokból álló kiszolgáló brigád tevékenykedik. Valamennyien arra törekednek, hogy a vevőket a legudvariasabban szolgálják ki. Igyekeznek nem maradt eredménytelen, mert februári eladási tervüket idő előtt teljesítették, sőt február 25-ig 5 százalékkal meghaladták az előirányzatot.

A verseny élen Hell Aranka halad, akit munkatársai a Nők Nemzeti Napja tiszteletére „az állami kereskedelem élmunkása” érem elnyerésére javasoltak.

Hotaran Tibertu,
levelező

Uj mozgóképszínház városunkban

A közelmúltban új mozgóképszínház nyitotta meg kapuit Aradon. A mozi a TEBA-gyár munkásklubjának terebéren működik és hetenként kétszer, csütörtökön és pénteken, tart előadást. Az új mozihoz sorozatosan kerülnek bemutatásra a filmek. Az első előadások alkalmával a Gyilkosság a Dante utcában nagyszerű szovjet filmet, ezt követően pedig a Szerelmesek című olasz filmet vetítették a mozgóképszínházban. A jövő héten a Bocsáss meg című olasz filmet tűzik másorra. A 360 férőhelyes mozi előszeretettel keresik fel a gyár dolgozói, valamint a környező városrész lakói.

Berlinnek a Demokratikus Németországhoz tartozó Treptow negyedét az „Elektro-Apparate-Werke” elnevezésű villamosági felszerelés-

A közös munka mellett döntöttek

A téli estéken faluhelyen összegyűlnek a szomszédok, rokonok s ilyenkor megvitatják a falu, s a világ ügyes-bajos dolgai. Szobakörülnek a gazdasági kérdések: ki milyen haszonnal dolgozott a nyáron, mivel eredményesebb foglalkozni és egyebek.

Ilyen megbeszéléseket tartottak Simandan Dimitrie Andrei Saguna-i lakos lakásán is a tél folyamán. Miután a politikai kérdéseket megvitaták, jelentős véleménykülönbség merült fel a gazdasági kérdéseknél. Simandan Dimitrie, a házigazda felvetette a kérdést: nem volna-e jobb, ha közösen tömörülnek, mert ő már régebben figyelt, hogy azok, akik együttműködnek, jobb eredményeket érnek el. Erről folyt a vita hosszú heteken át. Simandan Dimitrie megszerezte a mezőgazdasági társulás alapsza-

bályzatát is, felolvasták, pontról-pontra megvitaták, s amikor este kint elváltak, valamilyen megegyeztetet abban, hogy a mezőgazdasági társulás megalakításával behatóan kell foglalkozni.

A kis faluban első sorban Simandan Dimitrie írta meg a társulás megalakítására, majd utána anyósa 2,90 hektár földet kérvényezte a társulás megalakítására. Egy pár nap alatt Simandan Dimitrie egész rokonsága megírta a kérvényt, hasonlóképpen cselekedtek a szomszédok is, mint Lujai Maria, Lujai Eugenia, Streanga Aurelia, Badiu Teodor és mások. A társulás megalakításának híre hamar szétfutott a kis faluban. Egyesek örömmel fogadták, voltak olyanok, akik nem nézték jó szemmel a kezdeményezést, mert még nem is-

merték fel a közös munka előnyét. Simandan Dimitrie és azok, akik benyújtották kérvényüket, hozzálátottak a felvilágosító munkához, hogy Andrei Sagunán ez évben minél többen dolgozzanak közösen, gépi erővel, az agrotechnikai szabályok szerint, s ezáltal nagyobb terméshozamot érjenek el.

A felvilágosító munka eredménnyel járt. A közelmúltban 14 család megalakította az Andrei Saguna-i mezőgazdasági társulást. Az alapító tagok azonban most sem ünnepelnek, hanem állandó felvilágosító munkával igyekeznek meggyőzni a dolgozó parasztokat, hogy egyetlen helyen ut a dolgozó parasztság számára a közös gazdálkodás útja. Az Andrei Saguna-i mezőgazdasági társuláshoz naponta újabb és újabb kérvények érkeznek.

G. I.

VÁRATLAN AJÁNDÉK

A minisztertanács 1957. január 26-i határozata részletesen ismerteti azokat az előnyöket, amelyeket a párt december 27—29-i plenáris ülésén hozott határozat az állathizlálási szerződéseket és az állatok felvásárlásával kapcsolatosan előirányoz.

A plenáris ülés és a minisztertanács határozatának megjelenése között azonban eltelt majdnem egy hónap. Időközben a kollektív gazdaságok s az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztlak, akiknek a hizlálási szerződésük lejárt, átadták állataikat, amelyeket állati, régi árakat fizettek.

A minisztertanács határozatának megjelenése után a rajoni ORACA mindazoknak, akik a plenáris ülés után adták át állataikat, a különbözetet postán elküldte. Ilyen váratlan pénzt kapott például a kovaszinci December 30 kollektív gazdaság. A kovaszinci kollektívisták ugyanis 12 szarvasmarhát adtak át januárban az ORACA-nak, s a régi árszabályzat alapján megkapták az érték járó pénzt. A minisztertanács január 26-i határozata után azonban a posta 5871 lej kézbesített nekik kísérőlevéllel egyetemben, amelyben részletes elszámolást kaptak az ORACA-tól, feltüntetve az új minisz-

tertanács határozatból származó előnyöket.

Hasonló váratlan pénzt (440 lej) kapott a kisszentmiklósi kollektív gazdaság is. Megkapták a különbözetet az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztlak is. Balta Marian világi földműves 612 lej, Martini László aradi földműves 545 lej, Cilib Nicolae muzkai földműves 752 lej különbözetet kapott.

Ezek a példák világosan igazolják az új minisztertanács határozatból származó előnyöket, amelyek minden bizonnyal arra ösztönzik a dolgozó parasztokat, hogy minél több állattal hizlálási szerződést kössenek.

Lengyelországban jelenleg 16 ezer falu villamosított.

Óriási megvalósítás ez, ugyanis a háború előtt csupán 1300 lengyel faluban volt villanyvilágítás.

Az 1950—55 év közötti villamosítási tervben 8800 kilométer távolságon magasfeszültségű és 12.000 kilométernyi távon alacsonyfeszültségű áramot vezettek. Hat év alatt 840 millió zloty-ot fordított az állam villamosításra. A jelenlegi villamosítási terv befejezésekor a falvak 56 százalékaiban gyullad ki a villanyfény.

Ez év június 9—23-ig tartják a XXVI-ik poznańi nemzetközi vásárt. Már megtörtént a területének a résztvevő országok közötti szétosztása.

Óriási terem áll rendelkezésre a Szovjetunióknak, amely egy év megszakítás után idén újra részt vesz a vásáron.

Az Amerikai Egyesült Államok pedig ebben az évben vesz először részt a vásáron.

ÁTADTÁK

Adenauer kancellár választását Bulgaryin elvtárs üzenetére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

N. A. Bulgaryin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke február 27-én fogadta W. Haast, a Német Szövetségi Köztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövét.

A nagykövet átnyújtotta K. Adenauer szövetségi kancellár választásán N. A. Bulgaryin február 5-i üzenetét.

—O—

Román-Bolgár árucsera és fizetési egyezmény

Február 26-án jegyzőkönyvet írtak alá Bukarestben a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság közötti 1957. évi árucsera és fizetési szabályozásáról.

A jegyzőkönyv értelmében a Román Népköztársaság közlekedési termékeit, gépeket, vegyi termékeit, gyógyszereket, villanyáramot, többféle közlekedési cikket szállít a Bolgár Népköztársaságnak. A Bolgár NK vasércet, kábeleket, vegyi termékeket, gyógyszereket, élelmiszereket, különböző közlekedési cikket, stb., exportál a Román Népköztársaságba.

A román kormány részéről Nicolae Anghel helyettes külkereskedelmi miniszter, a bolgár kormány részéről Jordana Kaprielova, a Bolgár NK helyettes kereskedelmi minisztere írta alá a jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv aláírásánál jelen volt Sztrojan Pavlov, a Bolgár NK rendkívüli és meghatalmazott bukaresti nagykövete is. A tárgyalások jóbarátai legkorábban a kölcsönös megértés jegyében zajlottak le.

—O—

Az általános iskolák tavaszi szünideje

Az Oktatásiügyi Minisztérium közli, hogy az általános iskolákban a nappali és esti tanfolyamokon — és a korlátozott napi tanítással működő óvodákban a tavaszi szünidő 1957. március 30-án az aznapi utolsó tanóra után kezdődik és 1957. április 14-ig bezárólag tart.

—O—

KITÜNTETÉSEK

Kedd délután — több elvtárs kitüntetésé alkalmából — bensőséges ünnepség színhelye volt a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége.

Az ünnepségen jelen volt dr. Petru Groza, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke, Muzsik Mihály, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének alelnöke, Florian Danalache, M. Gh. Bujor, Emil Popa és Octavian Belea, a Vöröskereszt Egyesület elnöke, valamint más személyiségek.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége 50. születésnapjuk alkalmából és a munkásmozgókban kifejtett hozzájárulásuk elismeréséül a Munkaérdemrend I. fokozatával tüntette ki Pavel Bojan és Natalia Scurtu elvtársakat.

Nyolcvanadik születésnapja alkalmából és irodalmi munkásságával szerzett érdemeiért a Munkaérdemrend I. fokozatával tüntették ki Adolf Meschenhöfer elvtársat.

Stefan Jager elvtárs — művészeti tevékenységéért — a Munkaérdemrend II. fokozatát. Christian Sirbu elvtárs pedig 60. születésnapja alkalmából és az irodalmi alkotásai terén szerzett érdemeiért a Munkaérdemrend III. fokozatát kapta.

Szabó Irén, Mester Agnes, Juliana Traian és Hadnagy Viktória elvtársnőket a Munkaérdemrend III. fokozatával tüntették ki a Magyar Autonóm Tartomány kulturális életében és nőbizottságaiban kifejtett munkájukért.

Dr. Petru Groza elvtárs melegen üdvözölte a kitüntetetteket és újabb sikereket kívánt nekik tevékenységükben.

—O—

HÓPEHELY

A lugosi ifjúsági művészegyesület városunkban

A lugosi ifjúsági művészegyesület március 3-án, vasárnap délelőtt 11, valamint délután 5 és este 8 órakor bemutatja a Kulturpalotában a „Hópehely” című vígjátékot, zenés estrádműsort.

A műsort könnyűzene-számokkal, vídám jelenetekkel és táncokkal állították össze.

Konferál Val Sprinceana és Sonea Oprea.

Román-albán műszaki-tudományos együttműködés

Ez év februárjában tartották meg Bukarestben a román-albán műszaki-tudományos együttműködési bizottság 3. ülésszakát.

Az ülésszak eredményeképpen aláírt jegyzőkönyv kölcsönös műszaki-tudományos tapasztalatcseréért irányuló különböző népgazdasági ágakban s főképpen a mezőgazdaság területén.

A kölcsönös műszaki-tudományos segítség első fogja mozdítani a műszaki fejlődéssel kapcsolatos feladatok megoldását és jelentős támogatást jelent a szocializmus útján haladó két ország népgazdaságának fejlesztésében.

Román részről Andrei Nicolae, a földművelésügyi minisztérium zoológiai főigazgatója, albán részről Ikononi, a földművelésügyi minisztérium igazgatója alá a jegyzőkönyvet.

FIGYELMES KUTATÓ

A Földművelésügyi Minisztérium hatáskörébe tartozó bakteriális mutágya kísérleti központnál dolgozik Zarnescu Aurora kutató, aki a bakteriális nyersanyag ellenőrzését, mielőtt ez bekerül a mutágyába. A bakteriális mutágyak alkalmazásával gabonaféléknél a múlt évben hektáronként 150—250 kiló többletet értek el, ugyanakkor a szőlő és gyümölcsfák terméshozamában is sikerrel járt alkalmazása.

Teremtünk jó munkakörülményeket üzemeinkben

A szerszámellátás néhány kérdése a gépjavitó központban

Szorgalmas munkaközösség dolgozik a Bernát Andor gépjavitó központban. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy immár hetedszer nyerték el az országos versenyzést. De a szorgos munkát sokszor olyan akadályok gátolják, amelyeknek egy részét szervezettebb tevékenységgel helyben, más részét pedig a felettes szervek, illetve más vállalatok segítségével megszüntethetnék. Ilyen hibák merülnek fel például a szerszámellátásban.

Vizsgáljunk meg elsősorban egy olyan hibát, amit — legalább is — vállalat műszaki vezetői szerint — nem oldhatnak meg saját erejükből, ez pedig a

Vidalapok felforrasztása

Pohr József főtechnikus és Nagy József főmester adott ezirányban felvilágosítást. Az általuk mondottakat a következőkben foglalhatjuk össze: A Bernát Andor gépjavitó központban is, mint több más lémpári vállalatnál, a szükségletet képest olykor kevés a Vidalapok. Ez pedig gátolja az esztorgályosok zavartalan munkáját. A Vidalapok hiánya esetenként a beszerzésben mutatkozó nehézségekből adódik, de — amint az említett elvtársak szavaiból kitűnik — a gépjavitó központban más körülmény is súlyosbítja ezt a helyzetet.

Ismeretes, hogy a Vidalapokat, rendes körülmények között villanyforrasztó készülék segítségével állítják a kés fémnyelére. A gépjavitó központban azonban sok esetben kénytelenek autogénhegesztővel felforrasztani a lapokat, mert — a vállalat felszerelésének növekedése miatt — a villanyvezeték jelenlegi keresztmetszete és a transzformátor úgy is túlterhelésel dolgozik. Az autogénhegesztővel végzett forrasztás során a Vidalapok és a kelesztő közé a szükségesnél vastagabb rézréteg kerül, amely puhább fém s ezáltal, valamint az egyenlőtlen felmelegítés folytán, a kés veszt rugalmasságából. Amikor munkaközösség a Vidalapokra nyomást gyakorolnak, az könnyen reped, török, mert hajlászra kényszerül. Az így felszerelt Vidalapok élettartama körülbelül 40 százalékkal rövidebb a villamos uton felforrasztott lapokkal szemben.

Lapunkban már foglalkoztunk a gépjavitó központ villanyáram szükségletének kérdésével, amikor arról írtunk, hogy a vállalat nem helyezheti üzembe az ujonnan létesített ügyszervizt félművelő-feltöltő részleget éppen a villanyáram hiánya miatt. Ehhez arra lenne szükség, hogy a gépjavitó központ a temesvári Electromontaj vállalatától egy új, nagyobb teljesítőképességű transzformátort kapjon. Pohr József főtechnológus és Nagy József főmester véleménye szerint így és csakis így lehetne megoldani a Vidalapok villanyal való felforrasztásának kérdését, ami az esztorgályosok gazdaságosabb használatára vezetne és az esztorgályosok munkáját is elősegítené.

De mások szerint — ha ideiglenesen is — más megoldás is található. Timariu Nicolae, a lakatosműhely mestere, — aki egyben a pártalapszervezet titkára is, — arról a kérdéssel így nyilatkozott:

— Az éjszakai váltásban nincs túlterhelés a villanyfogyasztásban, tehát éjjel használhatnák a villanyforrasztó készüléket, de ehhez Pascu Eugen főmérnöknek jobban kellene megszerveznie a munkát és azt sem lenne szabad megengednie, hogy kezdő, gyakorlatlan munkások forrasztják a Vidalapokat.

Es ha már a Vidalapok élettartamáról van szó, mondjuk meg azt is, hogy sokat árthat a lapoknak azok a hibák, vagy nem megfelelő közel történő közszállítás is. Ilyen eset is sürűn előfordul a gépjavitó központban Vidia kö hiánya miatt, vagy pedig azért, mert gyenge szakértettségű munkások, utmutatás nélkül közszállítják a kés. A hibák, vagy nem megfelelő közel történő közszállítás folytán a lapka élen hajszálrepedések keletkeznek, amelyek azután munkaközösségben tovább terjednek, s töredezik a kés éle.

Több készszerszámmal van szükség

Nagy hiány van készszerszámmal is a gépjavitó központban. Nem véletlen tehát, hogy ugyszólván minden hónapban — a termelési értékeket tekintve — bírálják a vállalat műszaki ügyviteli vezetőjét és elsősorban a beszerzési osztályt (annak vezetője Bradean Alexandru elvtárs), mert nem gondoskodik az üzemostályok készszerszámokkal való ellátásáról.

Ezzel kapcsolatban Nagy József főmester elmondotta, hogy két hónap előtt, amikor a tavaszi kampányterv kezdetén voltak és több új munkást alkalmaztak, a műszaki hivatallal együtt Pascu Eugen főmérnök és Nagy József megvizsgálták a szerszámkészletet. Kimutatták készletet: milyen szerszámokra lenne szükség

ahhoz, hogy elláthassák az új munkásokat és a régiak felszerelését is kiegészítsék. Az olyan szerszámokról szóló kimutatást, amelyeket nem készíthetnek el helyben, átadták a beszerzési osztálynak, de az a mai napig — a kért tizenhat féle szerszámból — mindössze kettőt: kalapácsnyelnek való fát és reszelőt szerezett be. Nagy hiány van még kalapácsban, villás kulcsban, kevés a patentfogó, a csőfogó, a fémfűrészfém, a párhuzamos satu és más szerszám. Nagy József szerint a lakatosműhelyben — azok közül, akik rendszeresen használják ezt a szerszámot — csak minden második munkásnak jut egy párhuzamos satu. Timariu Nicolae, a lakatosműhely mestere viszont elmondotta, hogy harmincra rug az

A szerkesztőség ankétja

olyan munkások száma, akik rendszeresen dolgoznak satuval, de mindössze tíz használható satu van az üzemostályon.

Nem vitás, hogy a beszerzési osztály néha áthidalhatatlannak tűnő akadályokkal küzd. De Bradean Alexandru, az osztály olykor szervezett munkáját is az úgynevezett „objektív” körülményekkel magyarázza. Jó ideje arra hivatkozik, hogy az osztály létszáma — három dolgozónak itt — kicsiny. Nemrég egy szemből bővítették a létszámot, s temélhetőleg a közeljövőben a munka is megjavul.

A készszerszámok egy részét helyben, a vállalat szerszámműhelyében gyártják, s itt gondolják — jól-szül — a meglévő szerszámokat is. Ezt a műhelyt több únt egy évig Burkus Sándor irányította — a vállalat egyes vezetői szerint rosszul. Nagy József főmester például így nyilatkozott Burkus Sándor munkájáról: — Általában csak a gyártáshoz közvetlenül szükséges szerszámok készítését szorgalmazta Burkus Sándor, mint: marók, menetfurók, furószablonok, stb., de elhanyagolta a készszerszámok gyártását, illetve rendszeres karbantartását. Ezért kevés a

műhelyekben a hídgvágó, a lyukasztó és a fémvágáshoz szükséges különböző szerszám. Hiba volt a minőségben is. Nem végeztek mindig gondos, jöminőségű munkát. Ezért nemrég új vezetőt kapott a szerszámműhely Székely Antal személyében, akitnek az a feladata, hogy felszámolja az eddigi hibákat.

De ezzel kapcsolatban felvetődik a kérdés: ha a vállalat vezetősége tudta, hogy Burkus Sándor rosszul irányítja a szerszámműhely munkáját, miért nem váltotta le előbb, mielőtt várt ezzel több mint egy évig? Es vajon csak Burkus Sándorban volt-e a hiba, a műszaki vezetőség minden támogatást megadott-e a szerszámműhelynek? Ha igen, akkor Székely Antal valóban megjavíthatja a szerszámműhely munkáját. A helyzet azonban az, hogy a szerszámműhely tevékenységében mutatkozó fogyatékoságokért nagymértékben felelősséget terhel a vállalat műszaki vezetősége is. Ami például a szerszámszükséglet biztosítását illeti — olyan szerszámokról van szó, amelyeket helyben készítenek — jelenleg még nehézkes, bürokratikus eljárást alkalmaznak. Általában az üzemostályok úgy dolgoznak, hogy a tervhivatal nyitja meg a szükséges munka rendelését, lentől indítják el a termelést, a megfelelő dokumentáció, anyagellátás, stb. biztosításával. A szerszámműhelyben ezt fordítva történik: a mesternek kell megnyitnia a rendelést, neki kell kéri — olykor darabonként — az egyes szerszámokhoz szükséges anyagot és így tovább. Ez az eljárás odavezet, hogy a szerszámműhely mesterének a munkái ideje felét aláírások utáni futkosással kell eltöltenie. Ha ez továbbra is így történik, akkor Székely Antal sem lehet sokat a szerszámműhely tevékenységének megjavításáért.

Beszélnünk kell itt arról is, hogy a gépjavitó központ egyes munkásai nem használják és nem gondozzák a kélt felelősséggel felruházott szerszámokat. Ez fennáll, de ezért is nagymértékben a vállalat vezetősége okolható, mert hogyan is követelheti meg a munkásoktól, hogy ügyeljenek a szerszámokra, amikor a készszerszámoknál dolgozók több mint egyharmadának szerszámok szekrénye sincs? (—ó—s)

A betegek százainak kívánsága: alkalmi megálló a Poliklinika elé

Az Avram Iancu térről rőbögva indul a 2. számú villamos. Bent céljuk felé igyekvő emberek. Vannak, akik a vonatból utaznak, mások Gájba igyekeznek, olyanok is vannak, akik a Poliklinikára tartanak. Az az asztmás, köhögőstől kinzótt idős ember és gipszbe csomagolt lábú fiatal munkás, mint szavalkból is kitűnik, a Poliklinika rendelőiben kap kezelést. A Cosca után következő megállónál szállnak le és azt a kis darab utat, ami még hátra van, gyalog teszik meg. „Azt a kis darab utat” — mondjuk mi — az egészséges lábúak és szívük. De a relativitás elmélete itt is erőteljesen érvényesül, mert az a két beteg nehezen vonzolja magát az alig száz méteres uton. Számukra ez a távolság kínos és végetérhetetlenül hosszú, hiszen minden lépés fájdalmas erőfeszítésükbe kerül.

Ha elgondoljuk, hogy naponta többszáz beteg járja rőntgen felvételt, vizsgálat, vagy kezelés céljából azt az utat, amely két villamos megálló és a Poliklinika között húzódik, akkor a távolság valóban igen hosszú.

A betegek többször kifejezték már azt a kívánságukat: a városi néptanács illetékes ügyosztálya és a közüzemek vezetősége találja meg a módját annak, hogy a Poliklinika előtt egy feltételes megálló létesítsenek.

Az ICA eddig különböző megokolásokkal ezt a kérést következetesen elutasította. Az érdekeltek azonban nem nyugodtak bele az elutasításba és tovább folyik a küzdelem egyrészt az egészségügyi hatóságok és a betegek, másrészt az ICA vezetősége között a kért megállót.

Bevallom, kaptam személyes ma-

Kerékpártulajdonosok figyelmébe

A kerékpártulajdonosok kötelesek: 1. Forgalmi igazolványukat 1957. évre láttamoztatni; 2. Sürgősen kiegyenlíteni az 1956. és 1956. évi hátralékukat; 3. Beszeresni a pénzügyi engedélyt és kifizetni 1957-re a 25 lejese kerékpáradót. 1957-ben az adófizetés úgy történik, hogy a tulajdonos a városi néptanács pénzügyi osztályánál megtefele bélyegeket vásárol.

Ezért valamennyi kerékpártulajdonos köteles az alábbi sorrendben megjelenni a városi néptanács pénzügyi osztályánál (29. szoba) naponta 8-12 óra, valamint szardán és pénteken 16-18 óra között. A jelenkezésnél szükséges:

— forgalmi igazolvány; — az 1955. és 1956. évi fizetési nyugták;

— 25 lej az 1957. évi adó kiegyenlítésére;

— 2 lej a pénzügyi engedély ára; — a hátralékok kifizetéséhez szükséges pénzbösszeg.

A jelentkezés a forgalmi számok alapján történik, azaz: 1957 március 5-én az 1-100-ig terjedő számok.

1957 március 6-án a 101-200-ig terjedő számok.

1957 március 7-én a 201-400-ig terjedő számok.

1957 március 8-án a 401-700-ig terjedő számok.

1957 március 9-én a 701-1000-ig terjedő számok.

1957 március 11-én az 1001-1300-ig terjedő számok.

1957 március 12-én az 1301-1600-ig terjedő számok jelenkeznek.

A feltüntetett magasabb forgalmi számú kerékpárok tulajdonosainak jelentkezési idejét póllólag közöljük.

Felkérjük a kerékpártulajdonosokat, hogy szigorúan tartásuk be a fenti beosztást a torlódások elkerülésé céljából.

A pénzügyi osztály főnöke

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A ISB kupamérkőzéseinek második fordulója

Az aradi városi Testnevelési és Sportbizottság kupamérkőzéseinek második fordulója keretében csütörtökön két mérkőzést játszottak és az Energia Constructorul megtelepszerző, de megérdemelt döntetlent ért

Fl. Rosie UTA I.
Energia G. Dimitrov
Locomotiva
Energia Constructorul
Fl. Rosie UTA II.
Fl. Rosie November 7

2 2 — — 9:0 4
2 2 — — 4:0 4
2 1 — — 8:1 3
2 — 1 1 2:1
2 — — 2:0 9
2 — — 2:0 10

Beszámolóink:

Fl. Rosie UTA I—Fl. Rosie November 7 3:0 (1:0). A November 7 pályán játszottak le a mérkőzést, amely a mezőnyben eléggé jó, színvonalas játékokat hozott, de a textilyári csapatok rendkívül fukarkodtak a lövésekkel. A szeszgyáriak nagy igyekezettel játszottak és helyenként egyenlő ellenfélnek bizonyultak. A félidő egyetlen gólját a 16. percben Boitos szerezte, majd szünet után hosszú meddő percek következtek, míg a 35. percben Székely, a 36. percben pedig Kapás szereztek a további gólokat. A mérkőzést Henegar vezette. Így állt fel a két csapat:

Fl. Rosie UTA I: Domsoreanu (Coman) — Szűcs, Dusan, Seres — Pecsovszky, Bakucz II — Boitos, Kapás, Székely, Mercea, Farmati. Fl. Rosie November 7: Pop (Palade) — Wild (Cilan), Berindean, Kerek — Szulhanek, Ciolac (Petrisor) — Marcu, Mihut, Putici (Ciolac), Boeru, Balázs.

Energia Constructorul—Locomotiva 1:1 (1:0). A találkozás inkább küzdelmet hozott, mintsem szép játékot. Az építők nagy lelkesedéssel játszó csapata megérdemelte az egyik pon-

tot. Az első félidő 22. percében Carunta révén az Energia Constructorul jut vezetéshöz, de szünet után a 10. percben Dragos góljával egyenlítő a vasutascsapat. A mérkőzést Opria vezette. A két csapat összeállítása:

Energia Constructorul: Faragó — Carpinei, Popescu, Redis — Colarescu, Filo — Dănes, Marghidan, Walter, Carunta, Seleusan, Locomotiva: Budei (Benkő) — Negru, Babo, Dan — Ungureanu, Radu — Tomescu II (Tomescu I), Bakos (Don), Cilan (Mészáros), Izdraila (Duma), Selean (Dragos).

A torna harmadik fordulóján három mérkőzés szerepel, amelyek közül egyet szombaton, kettőt pedig — közös rendezésben — vasárnap délután bonyolítanak le. A harmadik forduló programja a következő:

Szombaton délután 4 órakor a December 30 gyári II. számú pályán: Energia Constructorul—Fl. Rosie UTA II.

Vasárnap délután a November 7 pályán: fél 3 órakor: Energia G. Dimitrov—Fl. Rosie November 7, negyed 5 órakor: Fl. Rosie UTA—Locomotiva.

Heti sportmüsor

Hónapok óta nem volt ilyen gazdag, változatos a heti sportmüsor, mint éppen ezen a héten. A részletes programot alábbiakban ismertetjük:

SULYEMELES: Az RNK bajnoki versenyének tartományi szakasza a Balcescu utcai Vointa klubban (szombaton délután 5 órakor, vasárnap reggel 9 órakor.)

SZPARTAKIADA: Az Ifjuság Téli Szpartakiáda keretében 3 sportágban Aradon bonyolítják le a harmadik (tartományi) versenyszakaszt!

Asztali tenisz a volt tartományi II. néptanács nagytermében, szombaton délután 3 és vasárnap reggel fél 9 órakor; saikk (fiúknak a Junius 11 teremben, leányoknak a Poligráfiai szakszervezetben), szombaton délután 4 órakor, vasárnap reggel 9 órakor; népi birkózás a Fl. Rosie UTA tornatermében (Dózsá mozi felett), szombaton délután 5 órakor, vasárnap reggel 9 órakor.

KEREKPAR: Az országos ciclocross-bajnokság tartományi szakasza vasárnap reggel 10 órakor az 1.

Meglepetés a jégkorong világbajnoki versenyen

Moszkvában teljes lendülettel folytatódnak a küzdelmek a jégkorong Európa- és világbajnokság keretében és a torna első nagyobb megtelepsét a svéd válogatott szolgáltatta, amely legyőzte Csehszlovákia válogatottját. Az eredmények:

Svédország—Csehszlovákia 2:0 (0:0, 1:0, 1:0). Finnország—Német Demokratikus Köztársaság 5:3 (3:1, 1:1, 1:1). Lengyelország—Japán 8:3 (1:1, 2:2, 5:0). Szovjetunió—Ausztria 2:1 (9:0, 10:0, 3:1).

Jelenleg a Szovjetunió csapata vezet 6 ponttal, míg a további sorrend: Svédország 6, Csehszlovákia 4, Finnország 4, Lengyelország 2, Ausztria 1, Japán 1, Német Demokratikus Köztársaság 0 pont.

Ujabb nemzetközi asztali tenisz győzelem

A Bolgár Népköztársaság Russe városában a nemzetközi csapatverseny után a női utánpótlás csapatok tagjai egyéni versenyt is vívtak, amely újabb román sikert hozott: Geta Pitica megnyerte a nemzetközi versenyt. Az első fordulóban a magyar Szalkai ellen nyert 2:0-ra, a második fordulóban Magyar Irma ellen nyerte a mérkőzést 2:1 arányban, az elődöntőben a magyar Jancsó ellen győzött 2:0-ra, a döntőt pedig a magyar Máthé ellen vívta és 2:1 arányban legyőzte ellenfelét.

Turista terepverseny

Az aradi turista és kirándulási iroda vasárnap, március 3-án elsőfoku turista terepversenyt rendez március 8 tiszteletére férfi és női turista csapatok számára. A versenyt a Csálai-erdőben bonyolítják le és a turista csapatok vasárnap reggel 8 órakor találkoznak a tudószanatóriumnál. Jelenkezni a turista-irodában, vagy a helyszínen lehet.

Kerékpáros bírói tanfolyam

Felhívják mindazokat, akik kerékpáros bírói tanfolyamon óhajtana résztvenni, hogy március 9-ig jelentkezzenek a városi Testnevelési Sportbizottságnál a hivatalos alatt (reggel fél 9 óráról 13 óra délután 5 óráról 8 óráig.)

HÍREK közlemények HÍREK

Rádióműsor

Szombat, március 2.

Dózsá György: március 3-ig: DON JUAN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. N. Balcescu: március 3-ig: DON JUAN. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 órakor. 11 órakor: Matiné. — I. L. Caragiale mozi: március 3-ig: OHELLO. Előad.: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Herbák János: március 3-ig: TIGRISKÖLYÖK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Ifjusági mozi: március 3-ig: A LEGELSÖK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Solidaritatea mozi (Gáj) március 3-ig: LAMBERTI KAROLA. Előadások: hétköznap: 5 és 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor. Hétfőn nincs előadás. — Gorkij Maxim (Miklaka): március 3-ig: AZ UTCAN TÖRTÉNT. Ilie Pintilia (CFR) mozi, (Gradiste): március 1-3-ig: A SZAKADEK. — „December 30” mozi: március 2-3-án: ARNYÉK A KIKÖTÖBEN.

AZ ARADI ALLAMI ROMAN SZÍNHÁZ MÜSORA a Studioban: március 2-án este 8 órakor: Mirandolina.

A „MAJUS 1” termelőszövetkezet keretén belül létesített új rendelő osztályon vállalkoz különböző típusú reklamierke készítését. Cím: „1 Mai” szövetkezet, Arad, Pasteur utca 15. szám.

BUKAREST I: 5.55: Erőse tanácsok. 6.00: Könyvzene. 6.25: Dalok. 6.45: „Megérkezett a postás.” 7.00: Hírek. 7.10: Román népi muzsika. 7.35: Reggeli hangverseny. 8.15: Lapszemle. 8.30: Zene. 9.00: Szónoklatok. 9.30: Adás gyermekek számára. 10.00: Szimfonikus hangverseny. 11.00: Hírek. 11.03: Román népi dalok és táncok. 11.45: Hazatérési táncadót. 11.50: Dalok népünk harci múltjáról. 12.10: A népek senjéből. 12.39: Operaszíndarabok. 13.00: Hírek. 13.10: Déli hangverseny. 14.00: Szívetek. 14.45: Könyvzene. 15.00: Hírek. 15.05: Zenés műsor tanulók és diákok számára. 16.15: Moszkva beszéll. 16.45: Dalok. 17.00: Hírek. 17.19: Maria Serea énekel. 17.50: Chopin-hangverseny. 18.30: Ajándék-

hangverseny. 19.00: Hírek. 18.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 19.55: „Jóéjszaka gyerekek.” 20.15: Táncczene. 20.45: Népi muzsika. 21.00: Nemzetközi események krónikája. 21.15: Népi muzsika. 22.00: Hírek és sport hírek. 22.30: Táncczene.

BUKAREST II: 14.00: Hírek. 14.03: Folklor művek. 14.40: Hangverseny. 15.15: Könyvzene. 15.35: Román népi muzsika. 16.00: Hírek. 16.20: A „Santa Cecilia” ének- és zenekarának műsora. 17.15: A rádió szöszéke. 17.30: Román népi muzsika. 18.00: Hírek. 18.10: A legnépszerűbb könyvzene melódiaiból. 19.00: Táncczene. 19.45: Ana Balaci énekel. 20.00: Hírek. 20.03: Zenés fejtörő. 21.00: Hírek. 21.05: Táncczene. 23.00: Hírek és sport hírek. 23.15: Szimfonikus hangverseny. 23.59: Táncczene.

Az Állami Antikvárium

(a Filatelia helyiségekben, Köztársaság útja 80) állandóan vásárol készpénzért bármilyen nyelvű technikai, művészeti, tudományos, klasz-

Gyermekek figyelem!
Vasárnap, március 3-án
délután 4 órakor
Jancsi és Juliska
meséjét láthatjátok a báb-színházban.
OTT LEGYETEKI

SZIMFONIKUS hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia együttese március 2-án este nyolc órakor a Kulturpalotában tartja az 1956-57-es évad XXI. hangversenyét. Karmagy: Tadeusz Krzizanowski, szolista: Nicolae Dragoi bukaresti hegedűművész. Másorán szerepel Sablin Dragoi: Falusi divertizmentek. Eduard Lalo: Spanyol szimfónia hegedűre és zenekarra. N. van Beethoven: III. szimfónia (Eroica).

Előfizetők részére a 21. számú bérletjegyek érvényesek.

Jegyek elővételben az Ages ügynőknél és az Orosz Könyv üzletben, hangverseny előtt pedig a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Az USA beavatkozási politikájának vitája az ENSZ előtt

Az ENSZ különleges politikai bizottságának 26-i ülésén a román küldöttség nevében Atanase Joja szólalt fel. Beszéde elején hangsúlyozta a kérdés rendkívüli jelentőségét a jelenlegi nemzetközi helyzetben, s rámutatott arra, hogy a probléma megvitatása során számos olyan esemény tisztázható, amely jelenleg akadályozza az államok kapcsolatainak megjavítását. „A belügyekbe való beavatkozás elve — mondotta — a békés és eredményes nemzetközi együttműködésnek egyik alapvető feltétele és az ENSZ egyik alapelve. Azzal indokolni egy állam belügyeibe való beavatkozást, hogy nem értünk egyet az illető állam társadalmi-politikai rendszerével, nyilvánvalóan ellentétben áll az ENSZ alapelveivel. Az ENSZ egyetemes jellege és nemzetközi hatékonysága éppen abból fakad, hogy különböző társadalmi és politikai rendszerű államokat foglal magában, és hogy valamennyiükre nézve egyaránt érvényes, valamennyiük által elfogadott és mindegyikükre kötelező nemzetközi elvek alapján közös nyelvet kell találni valamennyiük számára. Bármilyen ellátás ettől az alapvető szabálytól, feszültséget szül az államok kapcsolataiban s ez a feszültség rendkívül káros a béke és biztonság szempontjából.

A román küldöttség úgy véli, hogy az USA beavatkozási a szocialista országok belügyeibe, összeegyeztethetetlen az ENSZ alapelveivel, szellemével, mert nemzetközi feszültséget szül, s ezért véget kell vetni ennek a beavatkozásnak.

Az amerikai kormány vezetőinek számtalan nyilatkozata és beszéde — beleértve Eisenhower elnök november 1-i a külügyminiszter október 27-i és számos más személyiség beszédét — úgy tünteti fel az európai népi demokratikus országokat, mint amelyeket fel kellene „szabadítani”, mint amelyeknek társadalmi és államrendszerét meg kellene változtatni. Mielőtt rátérnénk a kérdés lényegére, előjáróban meg kell mondanunk, hogy egy ilyen politika megfogalmazása már önmagában is sérti az államok normális kapcsolataihoz szükséges kölcsönös tiszteltet és megértést.

Románia — a többi európai szocialista országgal egyetemben — tagja az ENSZ-nek, s az összes többi országgal egyenlő jogai és kötelezettségei vannak. A román nép sohasem adott felhatalmazást az USA vezetői kébreinek arra, hogy foglalkozzanak önmaga területén államrendszerével. Az USA állam vezetőinek meg lehet a maguk véleménye a Román NK államrendszeréről, mint ahogy más államok vezetői is tetszésük szerint vélekedhetnek az Egyesült Államok államrendszeréről. De az államok egymásközi viszonyában valamennyiüknek tiszteltetben kell tartani az alapokmányait és a nemzetközi jog által megszerbott normákat, amelyek abból az elvből indulnak ki, hogy az államok egymásközi viszonyának a kölcsönös egyenlőség és tiszteltetben kell alapulnia és semmiképpen sem az államok belső rendszerére vonatkozó megkülönböztető elbírálásokon.

Lawrence Preuss kiváló amerikai jogtudós, a michigani egyetem tanára rámutat arra, hogy „egyetlen állam sem mondhat ítéletet egy más állam rendszeréről”.

A román nép évszázados harcok és súlyos áldozatok árán vívta ki szabadságát és nemzeti függetlenségét. Világos tehát, hogy az USA által meghirdetett úgynevezett „felszabadító politika” nemcsak mélységes megsértése a román nép nemzeti méltóságának, hanem egyúttal nyílt beavatkozás Románia belügyeibe.

Számos hivatalos amerikai okirat tanusodik arról, hogy az amerikai politika szótárában a „felszabadítás” szó a román nép által megdöntött régi rendszer visszaállítását jelenti.

A román nép elűzte a trónról a Hohenzollern családot és köztársasági államformát vezetett be.

Olyan elvitathatatlan joga ez a román népnek, amelyet még az amerikai republikánusok sem tudnak teljesen megtagadni. Ennek ellenére az amerikai kormány többször hivatalos üzeneteiben és okirataiban is nyilvánította, hogy előnyben részesíti és politikai támogatásban részesíti a Hohenzollern ház volt képviselőjét.

A dolgok odáig mennek, hogy az USA külügyminisztériuma minden év május 10-én — amely nap a múltban a Hohenzollern-ház romániai trónralépésének az évfordulóját jelezte — nyilatkozatot tesz közre, amelyben kijelenti, hogy a napnak továbbra is Románia nemzeti ünnepeinek kell lenniük.

Az USA kormányának Románia ügyeibe való beavatkozási politikája azonban nem csupán nyilatkozatokra, üzenetekre és ajánlatokra korlátozódik. Ez a politika az államok kapcsolataiban teljesen megengedetlen akciókban nyilvánult, mint például a légítér megsér-

tése, felderítés és ejtőernyősök ledobása céljából, kémek és szabotőrök küldése, az államrend elleni aknamunka pénzelése és megszervezése, a szökevények pénzelése és megszervezése, stb.

A Joja a továbbiakban számos konkrét esetet sorol fel évekre visszamenőleg, amikor amerikai repülőgépek megsértették Románia légterét, gyalázkodó és provokáló jellegű röplapokat dobtak le román területre.

Amerikai repülőgépek ezenkívül kém-, szabotőr- és diverzáns csoportokat dobtak le ejtőernyővel román területre. Ezeket az elemeket az amerikai különleges szolgálatok a „Vasgárda” szervezetnek a német hadsereg 1945. évi visszavonulásaival egyidejűleg elmenekült tagjai közül toborozták. Így például 1951 október 18-án Agnita rajonban ejtőernyővel ledobták Golea Ion és Samoila Ioan vasgárdistákat, akiket a nyugat-németországi Lindauban (Badschachen Strasse), majd később a Münchenben működő kémiskolában képezték ki. 1952 októberében Tg.-Jiu rajonban Tanase Alexandru és Popovici Mircea vasgárdista kémeket dobták le ejtőernyővel. Ezeket a franciaországi Andillyben működő kémiskolában képezték ki. 1953 júliusában a Nagybanjártományi Ana községben Mare Sabin (a királyi hadsereg volt tisztje), Radu Ilie és Pop Gavrilă vasgárdista kémeket dobták le. Az ezután ledobottak közül megemlítem Gheorghiu Gheorghe-t, aki a vasgárdista diktatúra idején Konstanca rendőrfőnöke volt.

Valamennyiüknél különféle fegyvereket, rádióleadókat, rejtjeles írásokat, mérlegiolákat, pénzt és hamis iratokat találtak, amelyekkel az

— Atanase Joja felszólalása —

amerikai kémgyűnőseket látták el őket. Az ejtőernyővel ledobott ügynökök alakközvetítő tevékenység megszervezésére, szabotázsakciók végrehajtására és kémjellegű információk gyűjtésére kaptak utasítást megbízóiktól. Ertesüléseket azután rádióon továbbítottak. Mindenki el kell hogy ismerje, hogy az egyik országnak a másik ország ellen megszervezett elléle akciói a nemzetközi jogszabályok és az ENSZ Alapokmányának durva megsértését jelentik. Az efféle akciók, mint látni fogjuk, messze nem célokat követnek. Nemrég, pontosabban 1956 decemberében, a New York World Telegram and Sun azt írta, hogy a Pentagon tervekkel dolgozott ki abból a célból, hogy diverzionista katonai csoportokat használna fel a kelet-európai országok ellen. Ezeket a terveket a legszigorúbb titokban tartják. Mindazok, akiket bevontak a tervekbe „nyilatkozatokat” írnak alá, amelyekben kötelezik magukat arra, hogy senkinek sem árulják el tevékenységüket, még a katonai szolgálati idő letelte után sem”. A lap emlékeztet arra, hogy a Pentagon még 1952-ben jóváhagyott egy hivatalos irányelvet, amelynek értelmében az a körülmény, hogy felforgató elemeket küldenek a népi demokratikus országokba, „fontos harci tényező, mind a hidegháború, mind a tényleges háború szempontjából”.

A hadügyminisztérium keretében — mutat rá a lap — 1952-ben külön igazgatóságot létesítettek „a hadviselés különleges módszereinek tanulmányozására”. Az igazgatóságnak külön alárendelt csoportjai vannak, így például a 77. csoport Fort-Braggban, s egy másik Németországban. A

fenti egységek szolgálatában igen sok balkáni származású személy van, akiket a „Lodge-liga emberei”-ként ismernek. A fentiek ismeretében felmerhet a kölcsönös biztonság biztosításával kapcsolatos úgynevezett Kersten-féle módosító javaslat valódi jelentőségét. Ez a módosító javaslat előírja, hogy egyes nemcsak elmenekült, hanem ma is a szocialista országokban élő, válogatott személyek besorozását, azzal a céllal, hogy bevonják őket „a haderők egységeibe, vagy más célokra”. Nyilvánvaló, hogy olyan esettel állunk szemben, amelyben szocialista államok honpolgárait arra szólítanak fel, hogy tagadják meg honpolgári lojalitásukat és álljanak egy olyan állam, egy olyan politika szolgálatába, amely nyíltan a szocialista rendszer vesztlére tör.

A kölcsönös biztonsági törvény nem az amerikai nép azon óhajának egyik bizonyítéka, hogy ébren akarja tartani a szabadság szellemét, mint ahogyan ezt az USA képviselői az ENSZ-ben állították. Ellenkezőleg, ezzel állampolitikai rangra emelték és hivatalosan szentesítették az USA beavatkozásait a népi demokratikus országok belügyeibe, s az Egyesült Államok aknamunkáját ezen országok törvényes államrendjével szemben.

A román küldöttség szükségesnek tartja, hogy különösképpen felhívja a bizottság figyelmét arra a rágalmohadjárra és bujtozgatásra, amelyet egyes amerikai rádióállomások, mint az Amerika Hangja és a Szabad Európa a Román Népköztársaság és más országok népi demokratikus rendje ellen folytatnak. A magyaror-

szági ellenforradalmi puccs idején a Szabad Európa rádióállomás nem ki-mélt semmilyen erőfeszítést, hogy aktivizálja a romániai reakciós maradványokat. 1956 október 27-én valószággal dícsőítette büntetlelkért a magyarországi ellenforradalmi elemeket. November 2-án rendelkezése-re bocsátotta mikrofonját a menekültek egyik vezérének, aki a legkisebb szegyenérrel nélkül a román kormány megdöntésére bujtozgatott.

Igaz, hogy a XX. század keresztel lovagjai között — mint ahogyan arra az amerikai sajtó rámutatott — több magántársaság, például a Standard Oil, az United Steel és a Ford-művek tulajdonosai szerepelnek. De éppen olyan igaz az is, hogy ezeknek a szervezeteknek a tevékenységét a kormány támogatja. A „Daily News” 1957 február 6-i száma közölte, hogy az USA elnöke február 5-én vendégül látott „54 nagyparost, üzletembert és magas kormány-méltóságokat, akik támogatják a szabadsággért folytatott kereszteshadjáratot”.

A New York-ban megjelenő „The Nation” — „a propaganda nem magánvállalat” című cikkében jogosan írja mindezekkel kapcsolatban: „Nagyon ügyetlen dolog tagadni próbálni azt, hogy a kormány támogatja ezt a tevékenységet”. Természetesen, az amerikai küldöttség számára annál is nehezebb dolog meggyőzni a bizottság tagjait arról, hogy a „Szabad Európa” kizárólagosan magántársaság, mert erről megmagát az amerikai sajtót sem sikerült meggyőzni. Knowland szenátor álláspontjának megvédésére csak az USA elnökének és államtitkárnak legutóbb elhangzott nyilatkozatait hozta fel beszédében. Véleményünk szerint az amerikai küldött lly módon alapvető hibát köve-

tett el, amely abból fakad, hogy nem értette meg a vita alatt álló kérdés lényegét. Itt nem nyilatkozatokról van szó, hanem tényekről, akciókról; a légítér megsértéséről, ejtőernyős kémek és szabotőrök becsapásáról, felforgató tevékenység finanszírozásáról és megszervezéséről és olyan rádióleadók felszereléséről és megszervezéséről van itt szó, amelyek útján szubverzív akciókat idéznek elő és irányítanak más államokban.

Ez a lényege a most megvitatott kérdésnek. Igen nagy hiba lenne, ha szervezetünk a tények figyelmen kívül hagyásának útjára lépne és a tényekkel ellentétben álló nyilatkozatok alapján ítélné meg a dolgokat. Ebben az esetben az ENSZ reménytelenül kátyúba jutna. Másodszorban, Knowland egész sor olyan kijelentést tett a Szovjetunió és a népi demokratikus országok viszonyáról, amelyet a magyar kérdés megvitatásakor már unós-untalan elismélteltek az ENSZ-ben. És az amerikai küldött most is el akarja terelni a vitát eredeti céljától. Az Egyesült Államok képviselője és más nyugati küldöttek kijelentették itt, hogy az USA beavatkozását a népi demokratikus országok belügyeibe azért terjesztették az ENSZ elé, hogy ezzel ellenséges propagandát indítsanak az Egyesült Államok ellen. De az eddig kifejtett tények azt mutatják, hogy az USA kormányának olyan akcióiról van szó, amelyek pontosan fedik az egyöntetien elismert nemzetközi jogszokások többrendbeli megsértésének kritériumát.

Másrészt hangsúlyoznunk kell, hogy az USA ellen irányuló ellenséges propaganda összeegyeztethetetlen a román állam külpolitikai érdekeivel, főként pedig az USA-val való viszonyát illető állásfoglalásával.

A román kormány külpolitikája a békés együttélés politikája, az együttműködés megerősítésének politikája minden állammal, beleértve az Egyesült Államokat is.

S a politika a kölcsönös előnyökön és megbecsülésen, a teljes jogegyenlőségen és a belügyekbe való beavatkozás alapszik. A román kormány kimutatta óhaját, hogy rendezni akarja a Román NK és az USA közötti főbb kérdéseket, fejlesztési és politikai kapcsolatokat az Egyesült Államokkal. A román kormánynak továbbra is ez az álláspontja. A valóság azonban az, hogy éppen a Román NK belügyeibe való amerikai beavatkozás akadályozza a két ország viszonyának fejlődését.

„Az államok közötti valóban egészséges kapcsolatokat — mondotta Chivu Stoica, a RNK Minisztertanácsának elnöke az amerikai néphez intézett július 4-i üzenetében — csakis olyan államok között létezhetnek, amelyek kölcsönösen tiszteltetben tartják egymás függetlenségét.”

A szocialista országok ellen irányuló beavatkozás és aknamunka politikája egyébként rövidlátó politika, amelynek semmilyen jövője sincs. Ki kell fejeznünk azt a véleményünket, hogy az Egyesült Államokban végül is a valóságérvet, a jóérvés és a béke érdekei fognak felülkerekedni azoknak a szűklátókörűségével szemben, akik a szocialista országok belügyeibe való beavatkozás kalandorpolitikáját hirdetik. A jelenlegi körülmények között, amikor a béke és a nemzetközi együttműködés érdekei oszthatatlanok, a szocialista országok belügyeibe való amerikai beavatkozás nemcsak, hogy zavart szül az USA és eme országok viszonyában, hanem károsan befolyásolja a nemzetközi kapcsolatok összességét is, s veszélyezteti a nemzetközi békét és biztonságot.

Nem térhetünk napirendre afelett sem hogy azokban a román szökevény-szervezetekben, amelyek a „válogatott személyeket” szolgáltatják az amerikai hatóságoknak felforgató tevékenység céljára, mind inkább a volt „Vasgárda” náci szervezet tagjai játszák a főszerepet.

Elnök ur, a jelenlegi nemzetközi helyzet elemzése azt mutatja, hogy az államok kapcsolataiban most fennálló feszültség egyik oka, s ugyanakkor az államok közötti ellenségeskedéshez és bizalmatlansághoz vezető hidegháború egyik legfőbb eszköze éppen az USA beavatkozása a szocialista államok belügyeibe. Az ENSZ már harmadik ízben vitatta meg az USA beavatkozásának kérdését a népi demokratikus országok belügyeibe. A két előző vita nem vezetett semmilyen pozitív eredményre. Ellenkezőleg, — mint ezt az események bizonyították — az USA-nak a szocialista országokkal szembeni beavatkozási és felforgató tevékenysége fokozódott. Az összes országok és az összes népek érdekeitek abban, hogy minél hamarabb véget vessenek ennek a politikának, amely szöges el-entétben áll az alapokmány legfontosabb elveivel és amely veszélyeztet a nemzetközi békét és biztonságot. A román küldöttség éppen ezért erőlyes intézkedéseket kér a kérdésben és az előterjesztett határozati javaslat mellett fog szavazni.

Az MSzMP ideiglenes Központi Vezetőségének határozata az időszzerű feladatokról és szervezeti kérdésekről

BUDAPEST. (Agerpres).

A Népszabadság február 28-i számában hivatalos közlemény jelent meg a Magyar Szocialista Munkáspárt ideiglenes Központi Vezetőségének február 26-án megtartott plenáris üléséről. A plenáris ülésen Kádár János az időszzerű kérdésekről és feladatokról, Kiss Károly szervezési és káderekérdésekről tartott beszámolót. A vitában tizenheten vettek részt. A Központi Vezetőség megfelelő határozatot hozott a megvitatott kérdésekben.

Az időszzerű kérdésekről és a Központi Vezetőség feladatairól szóló határozat megállapítja, hogy az ellenforradalmi erők elleni elszánt harc folyamán a decembri párthatározat végrehajtásának eredményeként jelentős sikereket érttek el a politikai, gazdasági és kulturális élet terén, valamint a párt és tömegszervezetek építésében.

A határozat megállapítja, hogy a pártnak, mint a népi demokratikus proletárdiktatúra vezetőjének megszervezése nagy vonalakban egészséges és kielégítő ütemben halad: a párttagok száma hetenként átlag 8—12 ezerrel gyarapszik és jelenleg felülmúlja a 190 ezret. A városi pártszervezeteken kívül a falvak 75 százalékában létesült pártszervezet. Az alapszervezetek száma meghaladja a nyolcezret.

A Népszabadság, a párt központi lapja, munkanapokon 620.000 vasárnap pedig 690.000 példányban jelenik meg. Az egyéni előfizetők száma elérte a 250 ezret.

A pártüléseket széleskörű részvétellel, élénk, szabad, elvszerű és építő viták, kombativ szellem és egyöntetűség jellemzik.

A párt egészséges fejlődését elsősorban azért értük el — hangzik a határozat —, mert teljesen elhárítottuk magunkat Nagy Imre és Losonczy pártellenes csoportjától, mert erőlyesen, kérelhetetlenül felvettük a harcot azok ellen, akik megpróbálták feléleszteni pártunkban azt az ártalmas politikát, mely végsőfokig az ellenforradalom céljait szolgálja.

Visszavertük azt a támadást is, amelyet a „sztálinizmus” és a „rákózizmus” elleni harc hamis jelszava alatt indítottak pártunk ellen. Ezzel a támadással az volt a céljuk, hogy megakadályozzák pártunk újjászervezését, megrágalmazzák és üldözzék a becsületes, aktív kommunistákat. A pártépítés sikere annak is köszönhető, hogy Központi Vezetőségünk erőlyesen fellépett és fellép a szektáros politika veszélye ellen. E veszély elhárítása céljából gondosan kiválaszt-

tottuk a vezetőszervek tagjait, hatékony intézkedéseket tettünk a párt-demokrácia megvalósítása érdekében.

A határozat foglalkozik a pártmunkában mutatkozó hibákkal is. E hibák felszámolása céljából a plenáris ülés elhatározta, hogy a Központi Vezetőség és a Végrehajtó Bizottság pártira vonatkozó határozatainak valórárvátása, valamint az operatív feladatok végrehajtása érdekében megalapítja a Központi Vezetőség titkárságát és a Központi Ellenőrzőbizottságot, amely örködi a párt sorainak tisztasága felett. Valamennyi pártszervezetnek meg kell kezdenie a káderekédes rendszeres tanulmányozását.

A pártaktivisták elméleti oktatásának céljából hathónapos pártiskolákat kell létesíteni. Az elméleti kérdések megfelelő kidolgozásának elősegítésére ismét meg kell jelentetni a Társadalmi Szemlélt. Elő kell készíteni és néhány hónap múlva össze kell hívni egy országos pártértekezletet a párt helyzetének és feladatainak, a pártmunka új tapasztalatainak megvitatására, a párt vezetőszerveinek megerősítésére és a pártiszervek állandó jellegének biztosítására.

A határozat a továbbiakban hangoztatja, hogy a pártépítéssel párhuzamosan nagy haladást értek el a szocializmus összes fő erőinek egységesítésében és az ellenforradalom elleni harcuk megerősítésében. A harc, e célkitűzés teljesértékű és sikeres megvalósításáért rendkívül bonyolult politikai feltételek között kezdődött meg és még egyáltalán nem fejeződött be. Az ellenforradalom teljes és végleges leverésére következetesen és elszántan alkalmazni kell a proletárdiktatúra eszközeit. Ez azonban még nem elegendő. Szűklés az ellenforradalom ideológiai és politikai leleplezése és elszigetelése is.

A dolgozók egyes rétegeinek soráiban észlelhető ideológiai zűrzavar, a párt és a szocializmus erőinek megbénulása, elsősorban Nagy Imre és hívei burzsoá-nacionalista és szovjetellenes nézeteinek tulajdonítható. Azoknak az antiamarista, revizionista nézeteknek, amelyek voltaképpen tagadják a proletárdiktatúrát. B nézetek következtében előközös frontot alkottak az imperialista burzsoáziával.

A határozat hangsúlyozza, hogy teljes komolysággal kell folytatni az ideológiai és politikai agitációs munkát.

Az államvezetés és az államhatalmi szervek működésére vonatkozó fejezetben a határozat megállapítja, hogy sikerült helyreállítani a közren-

det és a közbiztonságot, amelyet a fellegyszerűt és ellenforradalmár bandák és ezekben a bandákban résztvevő fasisták és közönséges bűnözők megzavartak. Az országban ma már normálisan működik a közlekedés és a mindennapi termelőmunka.

A Központi Vezetőség véleménye szerint az állami vezetőszervek működése terén meg kell erősíteni a kormány vezetől tevékenységét. Az élet stabilizálódása az országban olyan színvonalat ért el, hogy az állami vezetőszervek működésével párhuzamosan szükségessé vált az államhatalmi szervek szokásos alkotmányos tevékenysége.

A határozat megállapítja, hogy az ország gazdasági életének helyreállításában a magyar nép erőfeszítéseivel párhuzamosan nagy szerepet játszott a testvéri szocialista országok és főleg a szovjet nép segítségével. Február elsejéig 700 millió forint értékű segítséget kaptunk a testvéri országoktól és megkezdődött még kétszázmillió forint értékű áru leszállítása.

A határozat utolsó fejezete a párt nemzetközi kapcsolataival foglalkozik.

Pártunknak és kormányunknak, a munkásszótálynak és az egész magyar népnek a magyar szocialista forradalom és a nemzeti függetlenség megvédéséért vívott harcát — hangzik a Magyar Szocialista Munkáspárt KV plenáris ülésének határozata — teljes erővel támogatják a szocialista országok nemzetközi táborában, a világ összes kommunista és munkáspártjai, amelyeknek vezetőereje a Szovjetunió, illetve a Szovjetunió Kommunista Pártja. Pártunk decemberi plenáris ülése után is sikeresen fejlesztette és erősítette nemzetközi kapcsolatait a proletár nemzetköziség szellemében. Az MSZMP újabb fontos nemzetközi találkozókon vett részt. Képviselői résztvettek az öt párt képviselőinek az újév első napjaiban lezajlott budapesti találkozásán. A három párt képviselőjének január közepén lefolyt moszkvai találkozásán. Meghívtuk Budapestre Csü En-lajt. Nemrégiben találkoztunk és megbeszélést folytattunk az Olasz Kommunista Párt Politikai Irodájának képviselőivel.

E találkozások folyamán megvalósult a testvéri kommunista és munkáspártok jogegyenlőségének elve. E pártok egyetértésre jutottak a nemzetközi munkásmozgalom minden fontos kérdésében. Meggyőződésünk, hogy ezek a találkozások hozzájárultak a szocialista tábor tovább-

bi megerősödéséhez. A Központi Vezetőség véleménye szerint a Végrehajtó Bizottságnak a nemzetközi találkozókkal kapcsolatos határozatai helyesek. A Központi Vezetőség jóváhagyja az MSZMP képviselői által megkötött egyezményeket és megállapodásokat. A Központi Vezetőség másrészt sajnálattal állapítja meg, hogy miközben Jugoszláviával állami vonalon normális kapcsolatok jöttek létre, az MSZMP és a Jugoszlávai Kommunista Szövetség között lényeges nézeteltérések vannak bizonyos fontos problémák tekintetében, mint például a pártépítés kérdésében és az úgynevezett magyar „területi munkatanácsok” megintésében.

Reméljük azonban, — hangoztatja a határozat — hogy ezek a nézeteltérések a kommunisták között szokásos elvtársas viták keretében oldódnak majd meg.

Ami a párt ideológiai színvonalának emelését illeti, a Központi Vezetőség a Magyar Népköztársaság államérdekeinek szempontjából igen fontosnak tartja a párttagságnak a hazafiasság, a proletár nemzetköziség szellemében való nevelését, valamint a nemzetközi kapcsolatok további erősítését.

Ebből a célból a Magyar Szocialista Munkáspárt most és ezután is kezdeményezni fog ilyen találkozókat és örömmel vesz részt ilyen találkozókon, közösséget vállalva minden olyan akcióval, amely a proletár nemzetköziség megszilárdításának ügyét szolgálja.

A Népszabadság közli a plenáris ülésnek a szervezeti kérdésekben hozott határozatát is.

A Központi Vezetőség — hangzik a határozat — elhatározta, hogy megerősíti a párt vezetőszerveit. Az ideiglenes Központi Vezetőség tizenegy taggal a Végrehajtó Bizottság pedig két taggal kiegészítette önmagát. A Végrehajtó Bizottság mellett, pontosan meghatározott hatáskörrel öt személyből álló titkárság, továbbá öt személyből álló Központi Ellenőrző Bizottság létesült.

Ez idő szerint a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Vezetőségének harminchétfé tagja van. A párt Végrehajtó Bizottságába beválasztott elvtársak: Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Kádár János, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Münnich Ferenc, Rónai Sándor és Somogyi Miklós.

A titkárság tagjai: Kádár János, a Központi Vezetőség elnöke, Fok Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, a Központi Vezetőség titkárai.

LENGYEL TÁNCOSOK világraszóló sikere

Barbara Bittnerówna a *Grand Jete*-t mutatja be a nemzetközi versenyen.

A Vercelli-ben (Olaszország) megtartott nemzetközi művészversenyen, az első díjat — az úgynevezett Primo premio absoluto-t — Barbara Bittnerówna és Witold Gruca lengyel táncosok nyerték.

Barbara Bittnerówna és Witold Gruca aláírták a „La Scala” opera szerződését. Az opera jövőre bemutatja Prokofjevnek „Romeo és Julia” című operáját, amelyben a két lengyel szólótáncos játssza majd a főszerepeket.

A két művész közelebbi tervei között egy három hónapos olaszországi, belgiumi és franciaországi turné szerepel.

Jelenleg Bittnerówna és Gruca modern zenére készült új táncokat gyakorol. Legfőbb vágyuk, hogy egy 8–10 táncosból álló balettagyűtest alakítsanak, amely szakítva a klasszikus tánc hagyományos formáival, kizárólagosan a modern stílizált táncnak hódoljon.

Olaszországi sikerüket a *La plus que lente* de Debussy gyakorlatnak köszönhetik, amellyel elnyerték mind a közönség, mind pedig a zsűri tetszését, s ez nagymértékben befolyásolta az első díj sorsát...

Színészelet a humor tükrében

Bárdi Ödön, a 80. életéve felé közeledő budapesti színművész, ma már szinte élő színházi hagyomány, ugymond a „Vigszínház története.” Budapest most megjelent „Thália meséi” című kötetének az a célja, hogy továbbadja azt a sok kedves emléket, amit a Vigszínházban eltöltött évtizedek alatt magábaszívott, megőrzött és amit rajta kívül már, sajnos, senki sem tud elmesélni.

Ebből az érdekes könyvből az alábbiakban közlünk szemelvényeket, amelyekben — mint a csépp vizben a tenger — megtalálhatja az olvasó a kedves, szellemes, szórakoztató humort.

A GYÓGYSZERTÁR

A régi vidéki színészetet jellemzi ez a párbeszéd is:
— Voltál az orvosnál? — kérdezi az egyik kórista.
— Voltam — felelt a másik.
— Adott gyógyszert, de nem tudom használni.
— Miért?
— Mert csak étkezés után lehet bevenni.

Jsmeci a kilensét

Törzs Jenő egy nyári operettre szerződést kötött Sebestyén Gézával, a Budai Színház igazgatójával. Amikor a felléptidőre került a sor, Törzs Jenő így fejezte be a tárgyalást:
— A felléptidő összegét teljesen rábírom...
Mire Sebestyén hirtelen közbevetett:
— Annyit nem adok!

PLAUENI CSIPKE

A plaueni csipke a német textilipar egyik csodálatos terméke. Plauen középnagyságú városka, ahol már réges-régen űzik a csipkeverő mesterséget. Valahol Lengyelországban, egy operaház páholyában, a csodás melódiát élvező rózsaszín csipkeruhás hölgy, valahol Párizsban a közönség tapsát meghajlással megköszönő sárga csipkeruhás művész és a németországi fehér csipkeruhás menyasszony nem is gondol arra, milyen sok figyelmes és türelmes munkát igényel, amíg a ruha csipkeanyaga elkészül.

Hogy a csipke milyen szép, megláthatjuk a képen.

IDŐPAZARLÁS

Heltai felesége találkozik egyszer Márkus Miksával, az újságíróegyesület akkori elnökével és bátyosán panaszolja, hogy férje éjjel-nappal az íróasztal mellett ül és valami előadhatatlan verses renaissance témára pazarolja idejét, ahelyett, hogy olyasmit csinálna, amiből legalább egy pár versit lehetne venni...

Heltai Jenő akkor írta a „Néma leventé”-t.

HASZNOS TUDNIVALÓK

Ballonkabát és más ruhaneműk impregnálása

Ballonkabátok és más ruhaneműk „vizesítőtá” tehetők az alábbi egyszerű módon. A kimosott és megszáritott ruhaneműt langyos szappanoldatba helyezük. Minden liter vízre körülbelül 5 deka jó minőségű szappant (lehetőleg színezett) számítsunk. Annyi oldatot készítünk, hogy az impregnálandó anyagot jól ellepje. Körülbelül negyed óráig hagyjuk benne a ruhaneműt, s közben gyakran mozgassuk, hogy jól át nedvesedjék. Az anyagot azután kiemeljük a szappanoldatból s kinyomkodjuk, hogy a fölösleges víz kicsurogjon belőle. Most a nedves ruhadarabot timsóoldatba helyezzük. Minden liter vízhez 5 deka timsót adunk. Ebben az oldatban körülbelül 2 óra hosszat hagyjuk az impregnálandó holmit. Ez idő alatt vízben oldhatatlan alumíniumszappan csapódik ki a szálakról. A 2 óra eltelte után a holmit kivesszük az oldatból, hideg vízzel leöblítjük, majd csavarás nélkül, könnyedén kinyomkodva, száradni hagyjuk. A száraz ruhát nem túlságosan meleg vasalóval vasaljuk. Az impregnálás előtt a fémcsatákat, gombokat, stb. fejtsük le, mert különben rozsdafoltok keletkezhetnek a ruhán. Ez az impregnálás mód a textilanyagot nem teszi teljesen vízhatlanná, hanem csupán „vízpergetővé”.

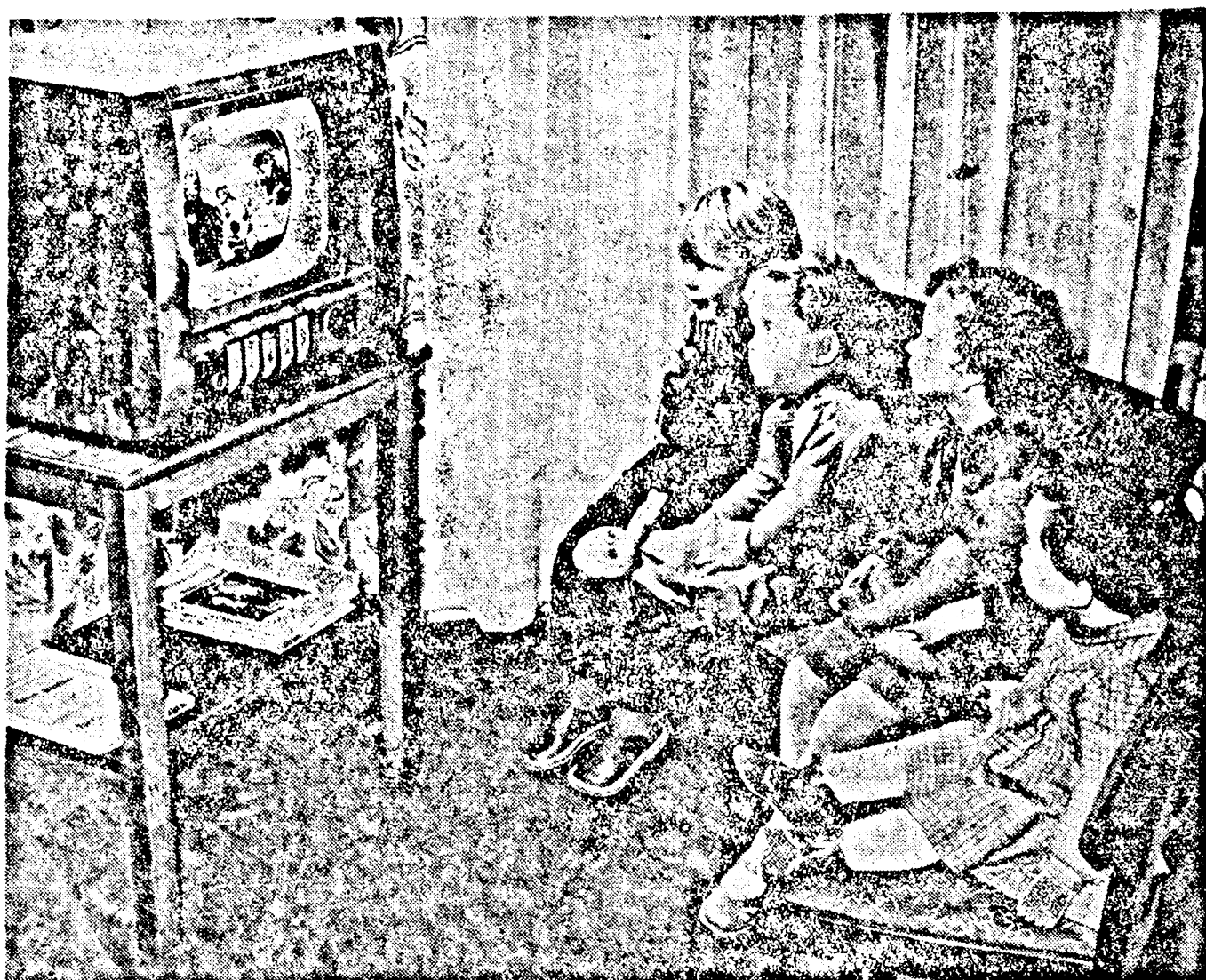
Tűzőlő kálphazsolt készítése

A háztartási boltban vízüveget és alumínium-bronz port vásárolunk. Valamely széles száju edényben 10 deka vízüvegbe mintegy 2 deka alumíniumport keverünk. A keveréket már bemázolhatjuk a letisztított kálphazsolt, vagy a tűzhely oldalát. A festés után az esetet bő vízzel azonnal mossuk ki. A festéket, elkészítése után, 1–2 napig csak lazán bedugaszolt edényben tartjuk, mert a lugos kémhatású vízüvegből és az alumíniumból hidrogéngáz fejlődik, s ez — ha erősen elzárjuk — például szétvetetheti a vizüveget. A vízüveg lugos kémhatása, ezért kis gyermekektől tartunk távol, nehogy a szemükbe fröcskenjen.

Kötözőhálócs házli készítése

A szőlő és bizonyos konyhakerti növények, például a paradicsom kötözésére használatos külföldi eredetű ráfia hálócs helyett hazai nyersanyagok is kitűnően használhatók. E köző pótlanyagoknak a begyűjtését és elkészítését még most, tél idején kell elvégezni. A papírpárgánál is jobb és olcsóbb köző pótlanyag a szalma, mégpedig a hosszuszárú, kézzel csépellt rozs szalma. Ebből megfelelő mennyiséget tegyünk félre: használat előtt nedvesen, meztől taposva, puhítsuk meg. Jó és tartós közőanyag készíthető kukorica csuhéból. Ezt két-három centiméter széles csikokra kell hasogatni, nedvesen egymásba bogozni úgy, hogy egy-egy szál száz—százhusz centiméter hosszú legyen. Kukoricalevelekből is készíthetünk közőanyagot olyanképpen, hogy a száraz leveleket pár órai áztatás után négy—öt centiméter széles csikokra hasogatjuk, végüknél fogva összecsomózzuk és összesodorjuk. A csuhé- és kukoricalevel-köteket a használat idejéig száraz, szellős helyen kell raktározni. A sás, kákalevél és gyékény sodorva, csomózva, szintén használható, de kevésbé, mert könnyen törik és szakad.

MESÉL A TELEVIZIÓ

Tágra nyitott szemekkel, elmélyülten figyelik ezek a Német Demokratikus Köztársaságbeli gyermekek a televíziós vetőkészülék vásznát. Hogyne kötné le figyelmüket minden mozdulat és minden szó, hiszen a

televíziós adó szokásos gyermekműsorát közvetíti a kicsinyeknek. Ok pedig élnek az alkalmakkal és hallgatják a szebbnél szebb meséket, dalokat, figyelemmel kísérik a gyermekszindarabokat és bábjátékokat.

REKLÁM

— Voltál Franciaországban?
— Voltam.
— És milyen érdekességeket láttál?
— Nézd, a franciáknak nagyon fejlett reklámérzékük van. Nincs országukban egyetlen olyan város sem, amely ne viselne valamelyik híres borfajtájuk nevét.

Mi az állhatatosság?

Justus Lipsius a XVI. század egyik legnagyobb tudósa volt. Brüsszelben nevelkedett és a katolikus hitben nevelkedett. 25 éves korában katedrát kapott a jénai egyetemen, előbb természetesen át kellett térnie a luteránus hitre. Itt nem elégték ki az ambíciói, hazament tehát Brüsszelbe és visszatért a katolikus egyház kebelébe. A háborús körülmények Leydenbe sodorták, az otla-

ni egyetemen felajánlották neki egy tanszék, elfogadta és kálvinistává lett. Valami teológiai vita során elmentette került új egyházával, üldözések érték, mire a spanyol királyhoz fordult védelemért. A védelem ára az volt, hogy vissza kellett térnie eredeti katolikus hitére. Meg is tette. — Még csak annyit, hogy Lipsius 1589-ben kiadta egyik legnevezetesebb könyvét, melynek ez volt a címe: Az állhatatosságról.

Öregségi világrekorderek

Egy újságíró a világ két legöregebb emberére bukkant. Együkük 160 éves, a másik 120.

A Belgrádban megjelenő *Vecernje Novosti* című lap hírt adott egy Djorđe Vuckovics nevű, Brzi Brod községben, Nis közelében lakó parasztról, aki valószínűleg a XVIII. században született. Abban az időben Szerbia a török birodalomhoz tartozott és ismeretlen volt az anyakönyv. Vuckovics egyébként süket és vak. Rendkívül nehéz vele értekezni, miután csak egy régesrég szerb dialektust beszél.

A *Vecernje Novosti* riportere szerint — aki nem sajnálta a fáradságot és elutazott Brzi Brod községbe — Vuckovics azt állítja, hogy 12 éves korában részt vett a Cela Kula (Koponyák Tornya) építésében, Nis közelében. (Miután a törökök leverték a helyi szerb lázadást, győzelmük emlékére egy tornyot építettek, melybe bealazták a 952 lázadó koponyáját.) Ez az esemény 1809-ben történt, ilyenformán — ha Vuckovics jól emlékszik és csakugyan 12 éves volt abban az időben — akkor ténylegesen 1797-ben kellett születnie.

Akárhogy is, a dolog, Vuckovics nagyon öreg. Nyolc élő gyermeke közül, egy jún, több mint 90 esztendő. Ez a nagyon sovány és törődött ember egyik 54 éves unokájánál él. Ezelőtt három évvel még ivott szeszestalt, most azonban erről is lemondott, s kizárólag paprikával, babbal és káposztával él. Hosszu élete folyamán három fogsort koptatott el.

A másik öregségi világrekorder bór Jugoszláviában él, arab származású: nevé Hamid ben Muhamed Gandura. Állítása szerint Mekkában született, 1837-ben és 1880 óta lakik Boszniában.

A belgrádi *Politika* című újság azt írja, hogy Hadzsi Gandura, (aki azért viseli a hadzsi címet, mert részt vett a mekkai zarándoklás) orvosi szempontból valóságos csodának számít: 114 éves korában eltört a combcsontja és teljesen felépült belőle, miután kórházi ápolásban részesült.

Gandura fehér szakállával és rancoktól barázdált arcával tiszteletre méltó jelenség. Boszniában, Szarajevó közelében él és „bosnyák Mathusalem” néven emlegetik. Csak 1910-ben, 73 éves korában nősült meg — elvett egy 12 éves, Asima nevű muzulmán lányt. Felesége most is együtt él vele.

Munkavédelem

MESE

Éjjel felé a fiatal anya már megunt a mesemondást, de nyilván kislánya szemét elkerülte az álom: újabb és újabb mesét követelt.

Hirtelen nesze lesz figyelmes az anya. A szomszédszoba ajtaja alig hallhatóan kinyílik, majd egészen nesztelenül megcsukul a szomszédos hálószoba padlója. Az anya befejezi az éppen elkezdett mesét, de kislánya nem tágit, követeli a mese folytatását. Kislánya felé hajol és halkán sugja:

— Maradj csendben Pistike, majd nyitva hagyom az ajtót, s hallgasd az a mesét, amit apukád mond majd nekem...

Hónélküli siugrás

Az idén Németországban sem volt téli sportidő. Altlában hó helyett ködellők borították a hegytetőket. Elegetten arcu, de azért kíváncsi szemű nézők, mégis mindig megjelentek a sporthelyeken és a sportolókkal együtt sajnálattal látták, hogy egyre több barna földölt tűnik elő a hó alól.

A kedvezőtlen időjárás ellenére mégis volt öröme a sirajongóknak. A sportolók vállukon a sílecekkel gyülekeztek a sáncnál. Majd elindulva, átmentek az emelkedőn és 30–45 méteres ugrással érték talajt. Körülbelül két óráig tartott az érdekes verseny, amit már a Németország minden részéről idereseglett több ezer néző örömmel fogadott.

Mindéz pedig Hans Renner sportmesternék köszönhető, aki műanyagból készült matracokkal függesztette a síelést és ezzel együtt a siugrást is — szinte hihetetlen — a hótól.

Igy már nyáron is gyakorolhatnak a német síelő és ugrók, sőt néha — télen is.

